
Mødereferat

Arbejdsmiljørådets
sekretariat
02-07-2019
Ref. LFK, ALS,
AEB, EMA
J.nr. 2018 - 243

Mødedato 26. juni 2019

Deltagere Formand Cristina Lage
DA-Fællesskabet:
Povl-Christian Jensen, DA
Anders Just Pedersen, Dansk Industri
Charlotte Ketelsen, Teknik
Mette Møller Nielsen, Dansk Byggeri
KL: Preben Meier Pedersen
Danske Regioner: Christian Hallenberg
Lederne: Signe Tønnesen Bergmann
Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH):
Signe Kofoed, FH
Ulrik Spannow, 3F
Mette Skovhus Larsen, BUPL
Jens Nielsen, FOA
Dorthe Pedersen, Dansk Metal
Katja Wienmann Bramm, Danske Bioanalytikere
Thomas Andreasen, DLF
Lene Christiansen, Dansk EI-Forbund
Akademikerne: Malene Salskov Amby (Akademikerne) og Kim Melander
(Dansk Magisterforening)
Arbejdstilsynet (AT): Søren Kryhmand og Vibe Westh
Sekretariatet: Marianne Ho, Line Folke, Amalie Ebler Blichfeld, Lotte Tikjøb
Rasmussen og Evy Martinussen.

Afbud Anne-Marie Røge Krag, Dansk Erhverv
Hans-Jørgen Steffensen, Finanssektorens Arbejdsgiverforening
Lars Andersen, Lederne
Lars Qvistgaard, Akademikerne
Martin Raskussen, HK
Chris Holst Preuss, Landbrug og Fødevarer
Pernille Søgaard Skou, Sundheds- og Ældreministeriet
Ulla Skjøth, NFA

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet den 7. maj 2019
3. Meddelelser
4. Præsentation af resultater fra projektet "*Mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø*"
5. Præsentation af evaluering af arbejdsmiljøuddannelserne 2018
6. Forslag til revision af arbejdsmiljøkoordinatoruddannelsen

7. Arbejdsmiljø 4.0 – Hvordan påvirker industri 4.0 teknologi og arbejdsmiljøet
8. Orientering om AMO-evaluering
9. AT's orientering om aktuelle EU-sager
10. Arbejdsmiljøprisen 2019 og 2020
11. Eventuelt

B-punkter: Sager af driftsmæssig karakter

12. Samlet cover for B-punkter med materiale fra FU-mødet den 20. juni 2019.

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden bemærkninger.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 7. maj 2019

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

3. Meddelelser

Formanden meddelte, at:

Personalenyt

- Line Folke fra sekretariatet holder orlov fra august 2019 og et år frem for at tage til Canada med sin familie. I den periode er der blevet ansat en ny medarbejder Hel-le Ourø Nielsen, som starter i sekretariatet den 1. august 2019.

Opfølgning på den politiske aftale

- Det oprindeligt var planlagt at Arbejdsmiljørådet skulle drøfte den politiske aftale, og Søren Kryhmand skulle holde oplæg. FU havde drøftet den politiske aftale, og i lyset af, at AT ikke kunne holde oplægget på dagens rådsmøde, havde FU valgt at konvertere sagen til et B-punkt. Formanden oplyste endvidere, at det er forventningen, at sagen kan drøftes til næste møde i Arbejdsmiljørådet den 18. september 2019.

Ungdommens Folkemøde

- Sekretariatet og tre BFA'ere er i gang med at planlægge den tværgående aktivitet med en studeplads på Ungdommens Folkemøde, der foregår den 5. og 6. september 2019 i Valbyparken. Formanden oplyste, at der i august vil blive sendt en kommunikationspakke ud til Arbejdsmiljørådet. Formanden opfordrede endvidere til, at rådsmedlemmerne besøger studepladsen for at se de sjove og spændende aktiviteter, der vil være i Arbejdsmiljøteltet.

Et glas vin

- Der efter dagens møde traditionen tro ville være en forfriskning med et glas vin, hvor rådet kan ønske hinanden god sommer.

4. Præsentation af resultater fra projektet ”Mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø”

Formanden præsenterede dagsordenspunktet og orienterede, om at oplægget ikke vil blive sendt ud med referatet, som der ellers er tradition for. Dette på baggrund af et ønske fra oplægsholderne. Formanden bød velkommen og gav ordet til Ulrik Gensby fra TeamArbejds-

liv, Per Åkesson Malmros, Arbejdsmedicinsk Klinik på Bispebjerg Hospital, Hans Jørgen Limborg også fra TeamArbejdsliv samt Johnny Dyreborg fra NFA.

De fire oplægsholdere præsenterede resultater fra projektet 'Mobilisering af forskningsbaseret viden om arbejdsmiljø', der blandt andet består af en systematisk litteratursøgning i videnskabelige databaser samt reference-søgninger og kontakt til fageksperter på området. Herudover har der i projektet været afholdt tre dialogseminarer med forskere og centrale interessenter i arbejdsmiljøsystemet, hvor blandt andre repræsentanter fra Det Strategiske Arbejdsmiljøforskningsudvalg deltog. Oplægsholderne orienterede om, at projektet afrapporteres som en hvidbog, der offentliggøres i begyndelsen af september 2019, og at der afholdes et temaseminar om hvidbogen den 2. oktober 2019, hvor alle relevante interessenter inviteres til at deltage, herunder Arbejdsmiljørådets medlemmer.

Oplægsholderne beskrev, at formålet med projektet er at identificere dokumenteret erfaring hvor forskningsbaseret arbejdsmiljøviden bringes i anvendelse i en virksomhedsnær praksis. At udvælge og sammenfatte hvilke konkrete aktiviteter der kan fremme videnmobilisering af arbejdsmiljøforskning. At identificere virkningsmekanismer, som er afgørende for, at forskningsviden om arbejdsmiljø kan bringes i anvendelse på arbejdspladsen. At fremsætte anbefalinger til, hvordan der skabes bedre sammenhæng mellem forskning og praksis, og hvordan videnmobilisering fremmes.

Efter en nærmere gennemgang af blandt andet det relevante aktørfelt i forhold til mobilisering af arbejdsmiljøviden, den anvendte metode, virkningsmekanismer samt principper for mobilisering af forskningsviden præsenterede oplægsholderne tre sigtelinjer til, hvordan forskningsviden kan få mere gennemslagskraft i praksis på arbejdspladsniveau – Udvikling af indsatser på brancheniveau, at udvikle og fremme 'brobygning mellem forskere og brugere gennem brug af fx mødearenaer eller netværk samt prioritering af vidensmobilisering i støtte til forskning koblet med kompetence- og kapacitetsudvikling blandt aktører.

Formanden kvitterede for præsentationen og bemærkede, at oplægget var tænkt som en orientering og inspiration til Arbejdsmiljørådet og spurgte rådet, om der var nogen bemærkninger eller spørgsmål til oplægsholderne.

DA kvitterede for et godt oplæg og bemærkede, at projektets resultater er med til at understrege, at der er behov og mulighed for, at forskningsviden bringes i anvendelse på arbejdspladsniveau, og at præsentationen for rådet viser, at der kan være perspektiver i at få projektets forskellige perspektiver bragt i spil i forbindelse med implementeringen af den nye politiske aftale om arbejdsmiljø.

FH kvitterede ligeledes for oplægget og bemærkede, at man ligeledes ser gode perspektiver i det, som blev præsenteret. FH bemærkede yderligere, at der vil være behov for at få resultaterne om videnmobilisering mere ind under huden, men at det muligvis kan være interessant at arbejde videre med det i forbindelse med det forestående arbejde med implementeringen af den nye politiske aftale. FH spurgte oplægsholderne, hvordan man i Danmark står i forhold til mobilisering af forskningsbaseret viden i forhold til andre lande, som arbejder mere aktivt og struktureret hermed.

Oplægsholderne forklarede, at Canada på nogle områder er langt fremme, og blandt andet uddanner brobyggere, der beskæftiger sig med bearbejde forskningsviden til konkrete ar-

bejdspladsaktiviteter. Det blev bemærket, at man i Danmark er længere fremme på andre punkter, blandt andet fordi man allerede har institutionaliserede fora, som er en forudsætning for videncommobilisering, herunder fora med fx arbejdsmarkedets parter. Det blev bemærket, at i Canada er det primært i forskningsverden, at videncommobiliseringen drives, hvorimod man i Danmark er længere fremme i forhold til den virksomhedsrettede dialog bl.a. gennem BFA-systemet.

DA spurgte, hvor man bør sætte ind, hvis man i en dansk sammenhæng vil udvikle den anvendelsesorienterede forskning.

Oplægsholderne fremhævede, at det vil være den brobyggende del af kæden, som man i en dansk sammenhæng vil få mest værdi ud af at styrke.

Konklusion

Formanden kvitterede endnu en gang for oplægget og de spændende perspektiver og fremhævede, at sekretariatet efter sommerferien vil videresende en invitation fra oplægsholderne, hvor rådets medlemmer inviteres til at deltage i det temaseminar om hvidbogen, som afholdes i oktober.

5. Præsentation af evaluering af arbejdsmiljøuddannelserne 2018

Formanden bød velkommen og gav ordet til Sara Jekes fra Danmarks evalueringsinstitut (EVA), der præsenterede evalueringen af arbejdsmiljøuddannelserne 2018, som er udsendt med mødematerialet. (Oplægget refereres ikke, men slides fra oplægget vedlægges referatet).

Formanden kvitterede for oplægget og bad efterfølgende eventuelle bemærkninger fra Arbejdsmiljørådet til evalueringsrapporten.

DA kvitterede for oplægget fra EVA og bemærkede, at man har noteret sig, at der igen i år er en meget høj svarprocent i evalueringen og generelt en meget positiv evaluering af arbejdsmiljøuddannelserne. DA bemærkede yderligere, at evalueringen viser fortsatte problemer med koordinatoruddannelsen og henviste til, at dette adresseres under næste dagsordenspunkt på mødet.

FH kvitterede ligeledes for oplægget og bemærkede, at man ikke vil tage en drøftelse af arbejdsmiljøuddannelserne på nuværende tidspunkt, men afvente de drøftelser, der er lagt op til i den nye politiske aftale på arbejdsmiljøområdet. FH bemærkede, at man med denne evaluering ser de samme tendenser som tidligere år både hvad angår de data, som præsenteres, men også de opmærksomhedspunkter som EVA fremhæver i rapporten. FH henviste til, at udbydere af uddannelserne gennem flere år er blevet gjort opmærksomme på, hvor der er problemet med uddannelserne. FH fremhævede kursisternes tilbagemeldinger vedrørende deres oplevelse af manglende handlemuligheder efter endt uddannelse samt tilbagemeldinger om, at de er usikre på arbejdsmiljøgruppens opgaver.

FH bemærkede yderligere, at det i forbindelse med koordinatoruddannelsen kunne være interessant at se på, hvordan de nyuddannede arbejdsmiljøkoordinatorer og deres kompetencer bliver opfattet af medarbejdere og ledere på arbejdspladserne.

Konklusion

Formanden konkluderede, at Arbejdsmiljørådet tager evalueringen af arbejdsmiljøuddannelserne 2018 til efterretning, og at man jævnfør indstillingen i sagen opfordrer Arbejdstilsynet til, at de i forbindelse med udsendelse af evalueringsrapporten informerer udbyderne af de obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser om, at der har været et udviklingsarbejde i gang med henblik på revision af koordinatoruddannelsen.

6. Forslag til revision af arbejdsmiljøkoordinatoruddannelsen

Formanden indledte dagsordenspunktet med at give ordet til byggeriets parter, der sidder med i Arbejdsmiljørådet og som har været tæt inde over udarbejdelsen af de anbefalinger, som er modtaget fra BFA i Bygge og Anlæg.

3F indledte med at orientere om, at det produkt, der nu ligger til drøftelse i Arbejdsmiljørådet er resultatet af et arbejde, der har stået på i flere år, og som skal tage hånd om nogle af de behov, som EVAs evaluering af arbejdsmiljøuddannelserne gentagne gange har peget på. Koordinatoruddannelsen og de problemstillinger knyttet hertil har også været en del af en tidligere handleplan inden for byggeriet. 3F bemærkede, at koordinering og dermed arbejdsmiljøkoordinatorerne spiller en væsentlig rolle inden for byggeriet, og der er årligt mere end tusinde koordinatører, der gennemfører uddannelsen. 3F bemærkede, at kravene til koordinatørerne er øget med hensyn til projekteringsfasen, hvilket har ført til den seneste justering af uddannelsen, men at der yderligere behov for at hæve kompetenceniveauet i relation til byggeprocessens faser samt procesledelsesmæssige kompetencer. 3F bemærkede, at dette er afspejlet i de anbefalinger, som nu foreligger, hvor der yderligere er en anbefaling om, at hæve barren for kompetenceniveauet gennem et frivilligt introduktionsforløb om arbejdsmiljø. 3F fremhævede også, at arbejdsmiljøkoordinator-netuddannelsen får en dårligere evaluering end tilstedeværelsesuddannelsen, jf. den netop drøftede evaluering fra EVA. 3F henviste til, at der i anbefalingerne er et udestående i forhold til netuddannelsen og den udredning, som man foreslår skal gennemføres med henblik på at afdække erfaringerne med uddannelsen blandt undervisere, deltagere og aftagere af de uddannede koordinatører. 3F orienterede Arbejdsmiljørådet om, at man blandt byggeriets parter vil kvalificere dette snarest.

3F bemærkede afslutningsvist, at koordinatoruddannelsen tidligere har været genstand for drøftelser i det nu nedlagte Centrale AMO-udvalg samt i regi af BFA BA, og man gennem et langvarigt arbejde er klar til at tage en drøftelse i Arbejdsmiljørådet.

Dansk Byggeri kvitterede indledningsvist for det arbejde, der er udført i forbindelse med udarbejdelse af anbefalingerne, og som har været forankret hos 3F. Dansk Byggeri fremhævede behovet for, at arbejdsmiljøkoordinatorerne har kompetencer til at bidrage ind i mange forskellige processer, hvilket anbefalingerne om en revision af uddannelsen af koordinatører vil tage højde for. Dansk Byggeri adresserede ligeledes udeståendet vedrørende en udredning angående netuddannelsen og bemærkede, at man har behov for lidt ekstra tid for at kvalificere dette.

Formanden bad om Arbejdsmiljørådets bemærkninger til anbefalingerne og til indstillingerne i sagen.

FH bemærkede, at man finder, at det er nogle gode anbefalinger til revision af uddannelsen, og at man kan bakke op om anbefalingerne.

DA bemærkede, at det er fint at se, at arbejdet med anbefalingerne nu er færdigt, og at man bakker op om de samlede anbefalinger.

Konklusion

Formanden konkluderede, at Arbejdsmiljørådet tilslutter sig anbefalingerne til revision af arbejdsmiljøkoordinatoruddannelsen, som er indeholdt i afrapporteringen fra BFA Bygge og Anlæg. Formanden konkluderede yderligere, at udeståendet vedrørende netuddannelsen søges afklaret af BFA BA, og at Arbejdsmiljørådet herefter sender de samlede anbefalinger til beskæftigelsesministeren. Afslutningsvist konkluderede formanden, at man opfordrer BFA BA til at holde Arbejdsmiljørådet orienteret om udmøntningen af og opfølgningen på anbefalingerne, herunder videreformidler eventuelle nye anbefalinger til Arbejdsmiljørådet.

7. Arbejdsmiljø 4.0 – Hvordan påvirker industri 4.0 teknologi arbejdsmiljøet

Anders Just fra DI og BFA Industri præsenterede det tværgående aktivitet "Nye arbejdsmiljørisici og-muligheder til den digitale revolution (industri 4.0)", hvor BFA Industri, BFA Velfærd og Offentlig administration og Arbejdsmiljørådet deltager i en styregruppe. Der er i forbindelse med aktiviteten gennemført en undersøgelse og udarbejdet en rapport af Teknologisk Institut, som undersøger, hvilke konsekvenser nye teknologier har for arbejdsmiljøet. Rapportens formål er at åbne op for en diskussion af emnet. Det var et bevidst valg at få emnet undersøgt af fagpersoner, som har en stor viden og indsigt i teknologi i stedet for arbejdsmiljø.

Rapporten er en slags hvidbog, hvor der er udvalgt fire forskellige områder som både repræsenterer den private og offentlige sektor: "Automatisering i industrien", "Digitalisering af velfærden", "Mikroteknologier" og "Software robotter og chatbots". Det forventes, at en journalist vil lave korte artikler for at formidle rapportens indhold.

Der er planlagt dialogkonferencer om fremtidens arbejdsmiljø, her vil TeamArbejdsliv være facilitator for konferencerne. Rapporten lanceres i forbindelse med afholdes af konferencerne og erfaringerne fra konferencerne vil blive formidlet efterfølgende. Halvdagskonferencerne vil foregå den 9. september 2019 i Aalborg, 20. september 2019 i Trekantområdet og 30. september 2019 i København. Alle konferencer foregår fra kl. 12.30-15.30.

Formanden spurgte til Arbejdsmiljørådets refleksioner over perspektiverne i rapporten.

Arbejdsmiljørådet kvitterede for rapporten og dens interessante perspektiver.

Arbejdsgiversiden bemærkede:

- Danmark er førende på teknologiområdet, og dermed er det svært at finde erfaringer fra andre lande.
- Kunstig intelligens har betydning for det relationelle arbejde, hvilket man skal være opmærksom på.
- Der er forskellige mikroteknologi (apps) såsom Howdy, som giver et overblik over medarbejders trivsel. Her skal man være opmærksom på, hvilke implikationer det har for virksomheden, og hvordan virksomheden sikrer en god implementering af teknologien for både medarbejdere og virksomheden.
- Det er interessant at se på, hvordan borgere og ansatte oplever nye teknologier, som bliver en del af arbejdsmiljøet.

- Man skal være opmærksom på, at det ofte ikke handler om selve teknologien, men i at det i højere grad er kulturen, samarbejdet osv., som har betydning for, hvordan teknologien bliver integreret på arbejdspladsen.

Lønmodtagersiden bemærkede:

- Det er vigtigt at være opmærksom på, at nogle mindre virksomheder ikke har samme ressourcer og nyt IT-udstyr til rådighed. Det ses eksempelvis i daginstitutioner, hvor der er få gamle PC'er og intet trådløst internet til rådighed.
- På det offentlige område er teknologien bredt ud til alle, uden at det er tilpasset virksomhedens og medarbejdernes behov, hvilket kan være en udfordring.
- Det er vigtigt med de sociale relationer, når man skal have borgerkontakt.
- Involvering af medarbejderne er afgørende for en god implementering af ny teknologi, og ligeledes er det vigtigt at få indtænkt AMO.
- Der skal tages højde for udviklingen på arbejdsmarkedet, bl.a. det forhold at ansættelsesformerne ændrer sig.
- Der er faglige diskussioner i folkeskolen om, hvornår teknologi i undervisningen fremmer og hæmmer undervisningen.

Konklusion

Formanden takkede for oplægget og Arbejds miljørådets bemærkninger og konkluderede, at Arbejds miljørådet finder rapporten og emnet meget relevant

8. Orientering om AMO-evaluering

Formanden gjorde rede for, at rammerne for den kommende AMO-evaluering nu er på plads.

Arbejdstilsynet henviste til, at evalueringen vil gå ind i det kommende arbejde, hvor et midlertidigt udvalg bestående af bl.a. arbejdsmarkedets parter skal drøfte potentialet for et forbedret AMO-system, jf. den politiske aftale.

FH tilkendegav, at man kunne tage orienteringen til efterretning, samt at man er klar til at gå ind i det videre arbejde.

DA tilsluttede sig dette.

Konklusion

Formanden konkluderede, at orienteringen dermed kunne tages til efterretning.

9. AT's orientering om aktuelle EU-sager

Formanden bød velkommen til Charlotte Skjoldager fra AT, der deltog under dette punkt.

Charlotte Skjoldager oplyste blandt andet:

- At EU-OSHA har fejret 25 års jubilæum i begyndelsen af juni 2019, hvor Det rådgivende udvalg, bestyrelsen for Arbejds miljøagenturet og Focal Point var inviteret.
- At det rådgivende udvalg har lavet en indstilling til Kommissionen om fremtidens prioriteringer af arbejdsmiljøpolitikken for den næste strategi efter 2020. I denne indstilling var henvist til evalueringen af samtlige direktiver, som viste, at disse i hovedsagen er effektive og til, at der nu er 26 medlemsstater, der har nationale strategier. Endvidere peges på prioriteter for fremtiden, herunder arbejdsmarke-

dets parter fortsatte involvering, forebyggelse af arbejdsmiljøet i små og mellemstore virksomheder, håndhævelse, nye arbejdsmønstre, forebyggelse af erhvervs sygdomme bl.a. kræft og risikoen ved ergonomi og psykisk arbejdsmiljø samt forbedret statistik.

- At tredje ændring af kræftdirektivet er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende den 20. juni 2019 således at implementering skal være gennemført senest efter to år.
- At der vil være en komiteprocedure, hvor tilpasning af bilagene i direktiverne har hjemmel i artikel 17 i Rammedirektivet, hvorefter det bliver til Kommissionsdirektiver. Det rådgivende udvalg har været hørt og nationale eksperter har vedtaget ændringerne i bilagene på baggrund af ny forskning og viden.
- At der er tale om vejledende grænseværdier for 10 stoffer, og ikke 7 stoffer, som det fremgik af AT's notat. Endvidere oplyste AT, at 5 af disse stoffer ifølge oplysninger fra Produktregisteret anvendes meget begrænset i Danmark.

DA kvitterede for AT's notat og bemærkede, at det gav stor værdi at få denne orientering et par gange om året.

DI spurgte til konsekvenserne af nedlæggelsen af SCOL.

AT oplyste, at SCOL hidtil har taget sig af arbejdsmiljøkemi, mens ECHA har haft fokus på forbrugerkemi, men at Kommissionen nu ønsker at slå de to institutioner sammen.

På FH's forespørgsel til hvad der videre skal ske med ny arbejdsmiljøstrategi, svarede AT, at udpegning af ny Kommission afventes, og forventningen er, at den nye Kommission tager strategien til sig.

Konklusion

Formanden takkede for AT's orientering og konkluderede, at orienteringen var taget til efterretning.

10. Arbejdsmiljøprisen 2019 og 2020

Formanden gjorde rede for, at der er udarbejdet en evaluering af Arbejdsmiljøprisen 2019, som arbejdsmiljørådet skal drøfte, ligesom rådet skal tage stilling til indstillingen om at afholde prisuddelingen igen i 2020 og at afsætte en budgetramme til dette på 550.000 kr..

FH kvitterede for nogle gode resultater i 2019, både hvad angår selve arrangementet og PR-indsatsen. FH kunne støtte indstilling angående 2020.

AC kvitterede ligeledes for et vellykket arrangement, ligesom AC også kan støtte sagens indstillinger. AC opfordrede en længere indstillingsperiode, som giver bedre tid til at finde gode eksempler.

DA gav ligeledes udtryk for, at det havde været en fremragende dag og bakkede op om sagens indstillinger.

Lederne kvitterede for en fin dag med gode indslag og fin omtale. Arbejdsmiljøprisen synes at være veletableret som institution.

Konklusion

Formanden konkluderede, at der er opbakning til sagens indstillinger at afholde prisuddelingen igen i 2020, at afsætte en budgetramme til dette på 550.000 kr. samt at en arbejdsgruppe under FU fastlægger rammerne med henblik på efterfølgende forelæggelse for rådet.

Vedrørende forslaget om en længere indstillingsperiode bemærkede formanden, at perioden i 2019 var på 3 måneder, og at en længere frist formodentlig ikke vil ændre på noget

11. Eventuelt

Der var ingen bemærkninger til dette punkt.

B-punkter

12. Samlet cover for B-punkter med materiale fra FU-mødet den 20. juni 2019.

Der var ingen bemærkninger.